

PROMETNIK

Glasilo Udruženja Prometnikov Kraljevine SHS

LETO III.

V Ljubljani, dne 28. februarja 1926.

ŠTEV. 1.

Tovariši!

Pred dvema letoma, 5. I. 1924., smo ustanovili samostojno strogo strokovno organizacijo »Udruženje prometnikov kraljevine SHS«. Vam vsem, ki ste bili člani in ste se zanimali za delovanje društva, je znano, da je Udruženje prometnikov zastopalo vedno in povsod interes prometnikov in administrativnih uradnikov. Izvršilo je nešteto intervencij pri direkciji, gen. direkciji in pri Min. Saobračaja, žal, ne s takim uspehom, kot smo pričakovali. Največji uspeh je bil pač ta, da je prišlo, razen par izjem, vse naše članstvo v III. kategorijo uradnikov, katera je bila vpostavljena po novem zakonu. Članstvo se je potrebe in važnosti lastne organizacije od početka tudi zavedalo, s časoma pa je veliko število članov pričelo zaostajati z rednim plačevanjem članarine in neizogibna posledica tega je bila finančna kriza v društvu. Ker se kljub večkratnemu opominu zamudniki niso odzvali, je odbor le s težavo preskrbel potrebna denarna sredstva za izdajanje glasila, razne intervencije itd. Na občnem zboru dne 24. I. 1925., torej po komaj enoletnem obstoju, je znašala zaostala članarina 5260 Din. V juliju je bil odbor primoran prenehati z izdajo glasila, odpovedati je moral društveno sobo in se je pričel resno baviti z mislijo — likvidacija društva. Sklical je izredni občni zbor, na katerem je dobil odbor polnomočno pooblastilo, da po potrebi prične z likvidacijo. Sklenilo se je na tem izredn. obč. zboru tudi, da odbor v slučaju likvidacije pozove svoje člane, da pristopijo k nam najbližji in sorodni organizaciji »Udruženju Železniških Činovnika«. Med tem časom je izšel osnutek novega zakona o državnem prometnem osebju, s katerim se ukine III. kategorija uradnikov. Prizadeti bi bili s tem v prvi vrsti prometniki in administrativni uradniki, ki vrše uradniško službo in spadajo brezpogojno tudi v uradniško kategorijo. Le malo število članov je pristopilo k »U. Ž. Č.«, veliko število je pa zahtevalo, da Udruženje Prometnikov ne likvidira, temveč da oživi in skupno z »Udruženjem Saobračajnih Činovnika v Beogradu«, ki se je v oktobru 1925. ustanovilo, prične energično borbo za pravice svojih članov. Radi navedenega je odbor sklical na Svečnico, dne 2. II. 1926. občni zbor »Udruženja Prometnikov«, na katerem se

je sklenilo, da ne likvidira, temveč pritegne v društvo vse administrativne uradnike, ter z novimi močmi izvojuje to, kar nam po vsej pravici gre in kar nam je za naše, našemu stanu primerno življenje neobhodno potrebno. Pravila smo v tem smislu spremenili, ter upamo, da skupno s tovariši administrativnimi uradniki dosežemo naše cilje. Tovariši! Kakor pri ustanovitvi, tako stopamo tudi danes z jasnimi cilji in načrti pred javnost. Nasprotnikov se ne bojimo in sprejemamo boj z vsakomer, toda ta boj naj bo odkrit in pošten tudi s strani nasprotnikov, kakor hočemo biti tudi mi odkriti in poštene. Smo za skupno delo z drugimi organizacijami, ne pustimo se pa izrabljati od nikogar. Tovariši! Sami najbolje poznamo svoje težnje in hočemo jih tudi sami zastopati. Pristopajte v lastno stanovsko organizacijo, krepite naše vrste, zavedajte se pa obenem Vaših dolžnosti napram društvu. Brez boja ni uspeha in brez sredstev je boj nemogoč. Na delo torej vsi za naše pravice in naš obstoj!

Pravila.

§ 1. Ime in sedež društva.

Društvo se imenuje »Udruženje prometnikov kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« ter ima svoj sedež v Ljubljani.

§ 2. Namen društva.

Udruženje prometnikov kraljevine SHS je v vsakem oziru nepolitično društvo, čigar delokrog se razteza na celo kraljevino SHS, ter ima namen: varovati, pospeševati, zastopati stanovske interese svojih članov, izdajati društveno glasilo glede stanovskih vprašanj in društvenosti, gojiti med člani stanovsko vzajemnost in stanovsko zavest, prirejati sestanke in shode v zadevi porazgovorov in posvetovanj glede stanovskih vprašanj, ter jim nuditi v slučaju potrebe gmotno in moralno pomoč.

§ 3. Način in sredstva v ta namen.

- Svoj namen hoče društvo doseči z vsemi zakonitimi sredstvi, ki morejo koristiti njegovim težnjam.
- Denarna sredstva, ki se pridobivajo:

- z vpisnino (pristopnino),

2. s članarino rednih članov,
3. s prispevki ustanovnih in podpornih članov in
4. z darili, zapuščinami itd.

§ 4. Člani.

Društvo ima:

1. redne člane,
2. podporne člane,
3. ustanovne člane in
4. častne člane.

Redni člani društva morejo postati vsi oni, kateri opravljajo ali so opravljali samostojno prometno ali administrativno uradniško službo, in pripravniki.

Podporni član more postati vsakdo, kateri podpira namen društva z letnimi vplačili najmanj v višini kot redni član.

Ustanovni član postane lahko oni, kateri plača enkrat za vselej določeni znesek.

Za častne člane se morejo samo potom glavne skupščine (občnega zbora) imenovati one osebe, katere bi posebno služno delovale za interese društva.

Pristop se naznani pismenim potom odboru (vodstvu društva), kateri glede sprejetja odloča. Sprejem se naznani pismeno. V slučaju nesprejema odbor ni dolžan navajati tozadevne sklepe. Častnim članom se naznani imenovanje s poklonitvijo diplome.

§ 5. Pravice članov.

Redni člani imajo pravico udeleževati se društvenih sestankov, shodov in zborovanj, govoriti in glasovati na istih, voliti kakor tudi voljen biti, dobiti brezplačno društveno glasilo, dobiti brezplačno pravovarstvo (glej § 8) in podporo (§ 9).

Podporni, ustanovni in častni člani imajo pravico udeleževati se društvenih sestankov, shodov in zborovanj kot svetovalci.

§ 6. Dolžnosti članov.

- a) Vsak novo vstopivši član je dolžan plačati vpisnino ter pristojbino za pravila in legitimacijo, kar določi glavna skupščina.
- b) Plačevati mesečno članarino, določeno na glavni skupščini, in sicer v naprej.
- c) Podpirati društvo z vsemi sredstvi in v vsakem oziru, udeleževati se po možnosti vseh posvetovanj, sestankov, shodov in zborovanj itd., katere priredi društvo, natančno izpolnjevati določila tega pravilnika, ter pripoznati vse veljavne sklepe glavne skupščine.
- d) Člani, kateri zaostanejo s plačevanjem članarine čez 3 mesece, izgube vse pravice, določene v § 5, obvezne dolžnosti pa trajajo toliko časa, dokler član v smislu § 7 pravilno ne izstopi.

§ 7. Izstop.

1. Prostovoljno:

- a) s priglasitvijo odboru, ter vrnitvijo legitimacije,

b) z neplačevanjem članarine skozi 6 mesecev.

2. Neprostoovoljno:

- a) s smrtjo,
- b) ako član popolnoma zapusti železniško službo in
- c) z izključitvijo.

Član se lahko izključi v slučaju nečastnega zadržanja, odnosno ako tudi na kak drug način škoduje interesom društva. Proti izključitvi po odboru se more član v teku 14 dni od dneva pismeno sprejetega obvestila pritožiti na glavno skupščino. Izključitev se kljub temu izvrši in ostane veljavna do prve glavne skupščine. Izstopivši ali izključeni društveniki nimajo pravice do društvenega premoženja in ne morejo zahtevati povračila vplačanih prispevkov, ter zgube tudi vse pravice napram društvu.

§ 8. Pravovarstvo.

Vsi redni člani imajo po dovršenem in vplačanem trimesečnem članstvu pravico do pravovarstva, v slučaju sporov, nastalih iz društvenih ali službenih razmer. Zadostno utemeljene prošnje za pravovarstvo mora član poslati odboru potom zaupnika, v čigar področje pripada. V slučaju nezadostnih denarnih sredstev je odbor upravičen, primanjkljaj pravnih stroškov enakomerno razdeliti na posamezne člane. O pravu pravovarstva določa društveni odbor ter obenem določi tudi svojega društvenega zastopnika.

§ 9. Podpore.

Ponesrečenim in v dolgotrajni bolezni se nahaajočim rednim članom se določi podpora po odboru. Prošnje za podporo se morajo predložiti odboru z natančnim in vestnim popisom položaja, ter morejo biti priporočene po zaupnikih društva. Manjše podpore sme podeliti odbor, večje zneske pa glavna skupščina.

§ 10. Glavna skupščina (občni zbor).

Glavna skupščina se vrši vsako leto najpozneje v mesecu maju. Sklicuje jo odbor, kateri določi kraj, čas in dnevni red. Glavna skupščina se naznani članstvu najmanj 14 dni prej. Izredne glavne skupščine se morejo sklicati, ako to zahteva odbor, kakor tudi če to zahteva četrtina rednih članov. Kdor zahteva izredni občni zbor, mora obenem naznaniti tudi predloge, o katerih se bode sklepalo. Izredna glavna skupščina se mora sklicati po odboru in objaviti ravno tako kot redna glavna skupščina.

(Konec prihodnjic.)

Nehvaležnost je plačilo sveta.

Pod tem naslovom napada »Jugoslovanski Železničar« z dne 11. t. m. na vprav podel način naše udruženje. Ni naša navada na dolgo in široko odgovarjati na laži in zavijanja, s katerimi hoče pisec zbegavati naše tovariše.

Da pa vsi naši člani zvedo resnico, pribijemo sledeče:

1. Lažniva je trditev, da smo prometni in administrativni uradniki dosegli status III s pomočjo UJNŽ. Mogoče so to dosegli oni, ki so delali maturó na višji ljudski šoli v Mostah. V našem udruženju te vrste »maturantov« dosedaj ni bilo.

2. Resnica pa je, da je status III v nevarnosti, ker v osnutku novega zakona, kateri je že popravljen v prometnem ministrstvu in bo predložen narodni skupščini v odobritev, status III sploh ni predviden. To je resnica; torej ne farbatje ljudi, če že nočete priznati in povedati resnice, pa vsaj molčite.

Naše udruženje je naredilo že vse potrebne korake, da to prepreči in tudi javno prostiralo proti krivicam osnutka novega zakona, kar Vi niste smatrali za potrebno.

3. Laž je, da smo razpustili »Udruženje Prometnikov« in zlezli pod okrilje »Društva Železniških Činovnika«, katero nas je izbacilo, kakor trdi pisec. »Udruženje Prometnikov« dosedaj ni bilo razpuščeno in tudi ne bo, če je to Vam prav ali ne. Pozvali smo pač naše člane, da pristopijo k UŽČ, kar so nekateri tudi storili, to pa zato, ker smo mislili likvidirati. Naši člani so še danes člani UŽČ in upamo, da tudi ostanejo, ker bomo skupno z nam sorodno in najbližjo organizacijo več dosegli, kakor pa z zlobnim pisarnjem po časopisju. O razpustu UP torej ni niti govora, še manj pa o izbacenju s strani UŽČ.

4. Smešna je trditev, da je UJNŽ upostavilo status III. Ako bi bili uradniki III. kategorije navezani na pomoč UJNŽ, bi pač nikdar ne bili v tej kategoriji, ker status III bi sploh ne eksistiral. Predobro poznamo delovanje bivše ZJŽ, sedanjega UJNŽ ter se z žalostjo in gnjevom spominjamo dobe, ko smo bili učlanjeni pri ZJŽ pod firmo »Odsek postajnih odpravnikov«.

Gospodje, spomnite se tistih časov, ko ste nas farbali in smo Vam bili dobri le za štafažo in seveda tudi za delo med drugimi železničarji. Po progi smo držali Zvezo ravno mi, katere ste nesramno varali in za katere niste storili ničesar. Ako bi bili pokazali napram nam več poštenosti in iskrenosti, bi bili še danes v Vaših vrstah.

»Skakače«, »demagoge« in »intrigante« pa naj pisec išče v svoji bližnji okolici, to je pri vodstvu UJNŽ, podružnica Ljubljana. Tam bo našel ljudi, ki so bili še pred nedavnim časom vneti komunisti. Če je pisec s pomočjo UJNŽ in s pomočjo mature na višji ljudski šoli v Mostah dosegel status III, potem je pač več kot pravilno, da se izkaže hvaležnega UJNŽ, nam tega ni potreba, ker smo brez »mature« dosegli kategorijo, kjer smo in kamor tudi spadamo. Zato se bomo pa z vsemi razpoložljivimi sredstvi in če treba tudi brez UJNŽ borili. Toliko v pojasnilo!

Izjava gospoda Karla Wohinca nas pa nikakor ni presenetila, ker je že na prvi seji, katere se je kot odbornik udeležil, namigaval, da je pod kuratelo UJNŽ in da se boji, da ga bodo gotovi ljudje radi nekega delikta preganjali. Kakor rečeno, njegova izjava nas ni iznenadila, pač pa smela laž v tej njegovi izjavi, da je radi »neinformiranosti« prevzel mesto tajnika. Gospod Wohinc, sram Vas bodi!

Društvene vesti.

Dne 2. februarja t. l. se je vršil II. redni občni zbor »Udruženja Prometnikov kraljevine SHS«, na katerem so navzoči soglasno zahtevali, da društvo ne likvidira, temveč nadaljuje započeto delo in se pravila v toliko spremenijo, da se pritegne vse administrativno uradništvo v društvo. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik: tov. Pompe, podpredsednik tov. Magajna, odborniki: tov. Cafuta, Fabjan, Šircelj, Huč, Klopčar in Wohinc, pregledovalci računov: tov. Beravs in Murn. Po dolgotrajni in stvarni debati je predsednik ob 18:20 zaključil občni zbor.

I. redna odborovna seja se je vršila dne 4. februarja in je bil na tej seji izvoljen tov. Wohinc za tajnika in tov. Klopčar za blagajnika.

Ker je pa dan nato, dne 5. februarja gospod Wohinc podal izjavo, da odlaga mesto tajnika, je bila dne 18. februarja sklicana izredna odborovna seja, na kateri je bil izvoljen za tajnika tov. Cafuta.

Na občnem zboru se je sklenilo med drugim tudi to, da se odpošlje na merodajna mesta protest proti novemu osnutku zakona o državnem prometnem osebju, kar je novi odbor že izvršil. Odposlali smo g. prometnemu ministru, g. gen. direktorju in vsem klubom političnih strank sledečo spomenico.

Spomenica

sprejeta na občnem zboru društva prometnih in administrativnih uradnikov III. kategorije v Ljubljani, dne 2. februarja 1926.

1. Prometni in administrativni uradniki III. kategorije, zbrani na občnem zboru v restavraciji »Miklič« v Ljubljani dne 2. februarja 1926, protestiramo proti nameravani ukinitvi III. kategorije uradnikov ter zahtevamo, da se v slučaju ukinitve III. kategorije uradnikov, vsi prometni in administrativni uradniki te kategorije uvrste v II. kategorijo uradnikov z manjšo začetno plačo, kakor jo predvideva za uradnike-maturante.

To našo upravičeno zahtevo podkrepujemo kot sledi:

a) z zakonom iz leta 1923. nas je uprava imenovala uradnikom,

b) imamo iste izpite kakor uradniki II. kategorije ter vršimo isto službo pod enakimi pogoji in odgovornostjo.

Iz navedenih razlogov bi bilo skrajno krivično, da se nas degradira in potisne nazaj v kategorijo poduradnikov, kakor predvideva to osnutek nove pragmatike.

2. Zahtevamo, da se prometni uradniki z ozirom na njih naporno in odgovorno prometno službo uvrste tudi v bodoče v eksekutivno osebje s 25 letno službeno dobo, kar nam je bilo z zakonom iz leta 1923. priznано; z osnutkom nove pragmatike se nam pa hoče zopet odvzeti.

3. Zahtevamo, da se stanarina za naturalna stanovanja, kakor dosedaj, tudi v bodoče odmeri po velikosti in kakovosti stanovanj ter se nam razlika izplača.

4. Zahtevamo, da se z ozirom na naporno železniško službo puste dopusti v isti višini, kakor so nam bili z zakonom iz leta 1923. določeni.

5. Protestiramo proti zopetni uvedbi izrednega napredovanja. Starostna doklada naj pripada vsakemu, ki služi preko določene dobe, neglede na njegovo oceno.

6. Provizorična doba bodi za vse kategorije enaka.

7. Odsluženj kadrski rok naj se všteje vsem v penzijo, ne samo rezervnim oficirjem.

Ljubljana, dne 2. februarja 1926.

Tajnik Cafuta s. r.

Predsednik Pompe s. r.

Utemeljevanje

točke 1. odstavek b) spomenice prometnih in administrativnih uradnikov III. kategorije, sprejete na njihovem občnem zboru dne 2. februarja 1926 v restavraciji »Miklič v Ljubljani.

1. Služba sedanjih prometnih in administrativnih uradnikov III. kategorije, ali prejšnjih poklicnih postajnih odpravnikov in pisarniških odpravnikov, ter nekaterih pisarniških pomočnikov, kateri imajo najmanj štiri razrede srednje šole, je povsem in v vsakem oziru uradniškega značaja. Od imenovanih kategorij se je in se še danes zahteva pri strokovnih izpitih isto znanje, torej v polnem obsegu in pod istimi pogoji kot od uradnikov z maturo v II. uradniški kategoriji. Pristavljamo, da mora vsak objektivno sodeč poznavalec službenih razmer pri železnici tej trditvi brez vsakega pomisleka pritrditi.

Dokaz temu je dala tudi uprava sama, in sicer v predpisih o nošenju distinkcij na službenih oblekah, ker je predpisala zlate vodoravne trake prometnikom-uradnikom III. kategorije, dočim pa vsem ostalim uradnikom iste kategorije — srebrne, s pravokotno

izbočeno konico. Ta vidni znak je sicer malenkosten, vendar pa jasno izraža značaj uradniškega položaja, ki ga zavzemajo ti prometniki-uradniki III. kategorije.

2. V Beogradu obstoja državna saobračajna šola, ki traja dve leti s prakso vred. Za vstop v to šolo se zahteva kot šolska predizobrazba 6 razredov srednje šole. Nihče pa ne more smatrati teh absolventov enake maturantom srednjih šol, ker je ta le strokovna železniška šola. Ti absolventi so uvrščeni v II. kategorijo uradnikov-maturantov, dasiravno, poudarjamo, nimajo mature. Prometni uradniki II. in III. kategorije se izvežbajo skupno teoretično, deloma v zato pri oblastnih direkcijah prirejenih tečajih, največ pa praktično, dodeljeni posameznim postajam, na ta način v isti meri, kot oni v državni saobračajni šoli. Razlika med slednjimi in prometniki-uradniki III. kategorije je le v tem, da imajo prvi (absolventi državne saobračajne šole) 6 razredov, dočim pa drugi najmanj 4 razrede srednje šole.

3. Med prometnimi in administrativnimi uradniki III. kategorije je več takih, ki imajo po 5, 6 in celo 7 razredov srednje šole (starejši so izvzeti). Oni, ki imajo 6 razredov srednje ali njim enake šole, imajo po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice, člen 49, pravo na tako zvani dijaški rok v vojski ter da polagajo izpit za rezervne oficirje. Ker pa je oficirje smatrati uradnikom gotove vojaške stroke v državni službi, bi zavzemal nekateri taki uslužbenci, ki jih je precej med mlajšimi uradniki III. kategorije, v eni stroki državne službe položaj uradnika, v drugi pa zvaničnika, kar nikakor ni v pravem razmerju.

Na podlagi teh podatkov je povsem upravičena zahteva sedanjih prometnih in administrativnih uradnikov III. kategorije, da se jim uradniški značaj njihove službe prizna tudi materielno in se jih niti v titulaturi ne zapostavlja za uradniki z maturo.

Listnica uredništva. Vsi dopisi za list naj se naslavlajo na tov. Pompe Rudolfa, Šmarje-Sap. — Pomagajte vsi našemu glasilu, da bo dober, uvaževan in pa tudi cenjen strokovni list. — Dopisa tov. M. ni bilo mogoče priobčiti v tej številki, ker je došel po zaključku; prinesemo ga prihodnjič. — Uredništvo.

Listnica upravnštva. Vsem tovarišem prilagamo v tej številki položnico. — Vse dopise je naslavljeti na naslov: Udruženje prometnikov, Ljubljana, Vrtna ulica 8.

Vse one člane, ki so še od poprej člani, prosimo, da poravnajo članarino za januar, februar in marec. Pristopnina znaša 5 Din, članarina 10 Din.

Tovariši, pristopajte in krepite naše vrste!

Izdaja: Za »Udruženje prometnikov« in urednik: Alojzij Cafuta, Ljubljana.

Za »Jugoslovansko tiskarno«: Karel Čeč.